

KOMUNIKAT PRASOWY nr 6/26

Luksemburg, 22 stycznia 2026 r.

Wyrok Trybunału w sprawie C-144/24 | Komisja/Węgry (Dodatkowa opłata eksploatacyjna)

Swoboda przedsiębiorczości: wprowadzona przez Węgry dodatkowa opłata eksploatacyjna narusza prawo Unii

Od 2021 r. obowiązuje węgierski dekret, który ustala cenę referencyjną dla pięciu podstawowych materiałów budowlanych, a mianowicie kalibrowanego piasku, kalibrowanego żwiru, kalibrowanego żwiru piaszczystego, naturalnego żwiru piaszczystego i cementu. Nakłada on ponadto na przedsiębiorstwa sprzedające te materiały po cenach wyższych niż cena referencyjna obowiązek uiszczenia dodatkowej opłaty eksploatacyjnej. Początkowo obowiązywanie dekretu było ograniczone do czasu trwania pandemii COVID-19, lecz było ono kilkakrotnie przedłużane ze względu na wojnę w Ukrainie. Ponadto inny dekret nakłada na zakłady górnicze prowadzące wydobywanie surowców i podstawowych materiałów budowlanych obowiązek minimalnego wydobycia. Zakładowi, który nie przestrzega tego obowiązku, grozi utrata koncesji. Wreszcie ustawa o górnictwie upoważnia prezesa organu nadzoru górnictwa do przyjęcia w pewnych warunkach środków analogicznych do tych przewidzianych w tych dwóch dekreтах.

Uznając, że wszystkie te środki ograniczają swobodę przedsiębiorczości, Komisja Europejska wniosła sprawę do Trybunału Sprawiedliwości. Zdaniem Komisji, między innymi, ponieważ ceny referencyjne są niższe od cen rynkowych, zyski podmiotów zobowiązanych do uiszczenia dodatkowej opłaty eksploatacyjnej są znacznie ograniczone, zmuszając je wręcz do prowadzenia działalności ze stratą. Komisja twierdzi ponadto, że okoliczność, iż opłata ta dotyczy głównie przedsiębiorstw należących do spółek mających siedzibę w innych państwach członkowskich sprawia, że przedmiotowe przepisy krajowe stanowią pośrednią dyskryminację.

Węgry twierdzą, że środki te nie stanowią ograniczenia swobody przedsiębiorczości. Podnoszą w szczególności, że dodatkowa opłata eksploatacyjna jest podatkiem opartym na neutralnym kryterium opodatkowania, a mianowicie na obrocie. Ponadto fakt, że przedsiębiorstwa zobowiązane do uiszczenia dodatkowej opłaty eksploatacyjnej należą głównie do przedsiębiorstw mających siedzibę w innych państwach członkowskich wynika ze szczególnej struktury rynku węgierskiego, na którym najsilniejszymi przedsiębiorstwami w tym sektorze są przedsiębiorstwa zagraniczne.

Trybunał częściowo uwzględnił skargę Komisji i stwierdził, że obowiązek uiszczenia dodatkowej opłaty eksploatacyjnej stanowi ograniczenie swobody przedsiębiorczości.

W szczególności Trybunał wskazał, że **opłata ta siłą rzeczy czyni mniej atrakcyjnym, a nawet niemożliwym korzystanie ze swobody przedsiębiorczości**, zważywszy, że może ona uniemożliwić osiągnięcie zysku z inwestycji dokonanych przez przedsiębiorstwa zobowiązane do jej zapłaty. Z drugiej strony **opłata ta**, która przewiduje pozornie obiektywne kryterium odróżniające, lecz ma zastosowanie głównie, w sposób systemowy, do spółek mających siedzibę w innych państwach członkowskich, **stanowi pośrednią dyskryminację ze względu na siedzibę spółek**.

W odróżnieniu od innych spraw¹ **obróć** nie służy w tym przypadku do ustalenia podstawy wymiaru opłaty, a jedynie **do określenia przedsiębiorstw zobowiązanych do jej uiszczenia**. Ponadto **opłata ta nie ma charakteru progresywnego**, ponieważ jej wysokość niezmiennie wynosi 90 % różnicy między ceną referencyjną a ceną sprzedaży danych materiałów.

UWAGA: Skarga o stwierdzenie uchybienia zobowiązaniom państwa członkowskiego jest kierowana przeciwko państwu

członkowskiemu, które uchybiło zobowiązaniom wynikającym z prawa Unii, przez Komisję lub inne państwo członkowskie. Jeżeli Trybunał Sprawiedliwości stwierdzi uchybienie, państwo, którego to dotyczy, powinno jak najszybciej zastosować się do wyroku.

Jeżeli Komisja uzna, że państwo członkowskie nie zastosowało się do wyroku, może wnieść nową skargę i domagać się nałożenia kar pieniężnych. W przypadku niepoinformowania Komisji o krajowych środkach transpozycji dyrektywy Trybunał Sprawiedliwości może, na jej wniosek, nakładać kary pieniężne już na etapie pierwszego wyroku.

Dokument nieoficjalny, sporządzony na użytek mediów, który nie wiąże Trybunału Sprawiedliwości.

[Pełny tekst i, w stosownym wypadku, streszczenie](#) wyroku są publikowane na stronie internetowej CURIA w dniu ogłoszenia.

Osoba odpowiedzialna za kontakty z mediami: Jarosław Zasada ☎ (+352) 4303 2793.

Pozostańmy w kontakcie!

¹ Wyroki z dnia 3 marca 2020 r.: *Vodafone Magyarország*, [C-75/18](#) i *Tesco-Global Áruházak*, [C-323/18](#) (zob. również komunikat prasowy [nr 20/20](#)).